

Täysistunto

Tiistai 18.10.2022 klo 13.59—18.31

7. Verkkokalastus kiellettävä saimaannorpan levinneisyysalueella

Kansalaisaloite KAA 8/2019 vp

Toimenpidealoite TPA 29/2019 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 9/2022 vp

Ainoa käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö MmVM 9/2022 vp. — Keskustelu, valiokunnan puheenjohtaja Kalmari.

Keskustelu

15.35 **Anne Kalmari kesk** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Meillä on tässä käsittelyssä kansalaisaloite 8/2019, Verkkokalastus kiellettävä saimaannorpan levinneisyysalueella. Kansalaisaloitteessa esitetään, että verkkokalastus on kiellettävä Saimaalla kokonaan saimaannorpan levinneisyysalueella ympäri vuoden. Aloitteen taustalla oli erityisesti kesän 19 tilanne, jolloin verkkokalastuksen käynnistyttyä 3.7. verkkoihin hukkui lyhyessä ajassa valittavasti neljä kuuttia.

Arvoisa puhemies! Valiokunta katsoo, että tällä hetkellä saimaannorpan suojelemiseksi säädetyt kalastusrajoitukset ovat norppakannan positiivinen kehitys huomioon ottaen riittävät, ja esittää kansalaisaloitteen hylkäämistä ja norppakannan seurantaa koskevan lausuman hyväksymistä.

Ympäristöministeriön johdolla laaditussa saimaannorpan suojelun strategiassa asetettiin vuonna 2017 välitavoitteeksi, että talvikannan koko kasvaa vähintään 400 yksilöön vuoteen 25 mennessä. Tämä 400 norppayksilön välitavoite saavutettiin kuusi vuotta etuajassa vuonna 2019. Norppakanta on vuosina 2017—2021 kasvanut keskimäärin 3,5 prosenttia ja on nyt 430 yksilöä. Saimaannorpan suojelussa lähtökohtana on ollut sovittaa kestäväällä tavalla yhteen saimaannorpan suojelun tarpeet ja ihmisten toiminta Saimaalla, ja tässä on onnistuttu poikkeuksellisen hyvin. Ajalliset ja alueelliset verkkokalastuskiellot sekä muut kalastusta koskeneet rajoitukset ovat olleet tärkeitä toimia, jotta saimaannorpan suojelustrategian mukaiset välitavoitteet on saavutettu etuajassa.

Kansalaisaloitteen jättämisen jälkeen on tullut voimaan kalastuslain nojalla annettu valtioneuvoston asetus eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla vuosina 21—26. Valtioneuvoston asetuksen myötä laajentuneiden kalastusrajoitusten vaikutus syntyneiden kuuttien kasvun määrään näkyy noin viiden vuoden viiveellä kuuttien saavuttaessa sukukypsyyden. Voimassa olevan asetuksen mukaan verkkokalastus on täysin kiellettyä Saimaan kalastusrajoitusalueella 15.4.—30.6. lukuun ottamatta alle 22 millimetrin solmuvälin muikkuverkkoja, joilla kalastuskielto päättyy 20.6. Kalastusrajoitusalue kasvoi edelliseen asetukseen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2022 vp

verrattuna 243 neliökilometriä ja on nyt 2 800 neliökilometriä. Muut asetuksella säädetty kalastusrajoitukset liittyvät muun muassa verkkojen pystylangoilla madaltamiseen eli niin sanotun puohteutuksen kieltoon, velvollisuuteen ankkuroida verkot avovesiaikana sekä riimuverkkojen ja vahvalankaisten verkkojen kieltoon.

Valiokunta korostaa, että kalastusta on norpan suojelemiseksi rajoitettu näiden lainsäädäntöön perustuvien velvoitteiden lisäksi myös vesialueen omistajien ja kalastajien vapaaehtoisilla toimilla. Pohjois-Savon ely-keskus on tehnyt kalastuksen rajoittamiseksi yhteensä 268 sopimusta vesialueen omistajien kanssa, mikä on kasvattanut asetuksen mukaisen rajoitusalueen yhteensä 2 920 neliökilometriin, siis lähes 3 000 neliökilometriin. Valiokunta pitää perusteltuna, että sopimuksista maksettua korvausta on vuodesta 22 lähtien nostettu. Korvaustasoa tulee myös jatkossa tarkastella, ja sopimusten tekemiseen ja rajoitusalueen laajentamiseen tulee varata riittävä määräraha.

Kansalaisaloitteessa esitetty ympärivuotinen verkkokalastuskielto saimaannorpan esiintymisalueilla vähentäisi edelleen norppien kokonaiskuoletta mutta aiheuttaisi merkittäviä haittoja elinkeino-, kotitarve- ja virkistyskalastukselle. Saimaan alueelta pyydetään noin 30 prosenttia Suomen sisävesisaaliista, mikä on kotimaisen kalan saatavuuden kannalta merkittävää. Saimaalla kalastaa noin 360 kaupallista kalastajaa ja lähes 50 000 vapaa-ajankalastajaa. Kaupallisten kalastajien kokonaissaalis Saimaalla on noin 1,8 miljoonaa kiloa vuodessa ja vapaa-ajankalastuksen saalis noin 1,6 miljoonaa kiloa vuodessa.

Valiokunta korostaa, että vaikka välitavoitteen taso, 400 norppaa, on saavutettu, norppakanta on edelleen pieni ja erittäin uhanalainen ja yhteistyötä norpan suojelemiseksi on jatkettava laajalla keinovalikoimalla. Suurena uhkana norpalle on tällä hetkellä ilmaston lämpeneminen, sillä lauhdat ja vähälumiset talvet vaikeuttavat norpan pesimistä. Norpan suojelemiseksi tärkeitä keinoja ovat jo edellä mainittujen asetuksella säädettyjen ja sopimuksiin perustuvien rajoitusten lisäksi muun muassa kattava kalastuksen valvonta, apukinosten kolaaminen vähälumisina talvina, olemassa olevat rajoitukset rantarakentamiselle ja Saimaan säännöstelylle, vesialueen omistajien ja kalastajien vapaaehtoiset toimet sekä tiedon jakaminen erityisesti heinäkuun verkkokalastuksen saimaannorpalle aiheuttamista riskeistä.

Arvoisa puhemies! Valiokunnan lausumaehdotuksena meillä on seuraava: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa saimaannorppakannan ja norppien kalanpyydyskuolleisuuden kehittymistä ja antaa näiden seurantatietojen perusteella selvityksen maa- ja metsätalousvaliokunnalle vuoden 2023 loppuun mennessä.”

Valiokunnan mietintöön jätettiin vastalause.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Pitko.

15.42 **Jenni Pitko vihr:** Arvoisa puhemies! Tämän keskustelun keskiössä on koko maailmassa ainutlaatuinen ja erittäin uhanalainen laji, joka esiintyy vain meillä Suomessa: saimaannorppa. Koska vain me suomalaiset voimme norppaa suojella, kannatan aloitettua verkkokalastuskiellon laajentamisesta. Jos tämä kansalaisaloite olisi jo pantu käytäntöön, olisimme säästyneet eilen hyvin surulliselta uutiselta. Savonlinnan Haukivedellä löydettiin nimittäin kalastusverkkoon kuollut urosnorppa, joka Metsähallituksen mukaan oli viime vuoden kuutti. Saimaannorppa voi elää jopa 30-vuotiaaksi, tämän yksilön matka päättyi jo toisena elinvuotenaan. Miksi me annamme näin tapahtua?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2022 vp

Arvoisa puhemies! Nykyiset verkkokalastuksen rajoitukset eivät ole riittäviä. Meillä vihreillä on syvä huoli norpasta. Olisimme olleet valiokunnassa valmiita kompromissiin, jossa verkkokalastus olisi kielletty heinäkuussa. Tämä ei kuitenkaan saanut vastakaikua. Kuutteja kuolee verkkoihin etenkin kesällä. Kymmenen vuoden seurantajaksolla noin puolet kuuttien verkkokuolemista on tapahtunut heinäkuun aikana. Kun tulevaisuudessa on entistä todennäköisempää, että talvet ovat vähälumisia, täytyy syntyvien kuuttien selviämistä turvata vielä nykyistä paremmin. Mutta kuten eilinen uutinen Savonlinnasta todistaa, norpat eivät ole turvassa kesän jälkeenkään.

Arvoisa puhemies! Kalastuskiellon laajentamista vastustetaan yleensä vedoten kalastuselinkeinoon ja kalansaaliisiin. Elinkeinojen tilanne täytyy toki huomioda, mutta se ei voi mennä norpansuojelun edelle. Vaarallista norpan kannalta on nimenomaan verkkokalastus. Osa ammattikalastajista ja vapaa-ajankalastajista on jo siirtynyt norppaturvallisiin pyydyksiin — lämmin kiitos jokaiselle heistä. Erityisen vaarallisia norpalle ovat vapaa-ajankalastajien pyydykset siinä, missä ammattikalastajat tietävät usein välttää pyydyksiä ja pyyntipaikkoja, jotka ovat norpalle vaaraksi. Tämäkään ei kuitenkaan ole mitenkään varmaa, kuten tämän viikon norppakuolema osoittaa. Verkkokalastuskielto ei uhkaisi ammattikalastuksen edellytyksiä. Vapaa-ajankalastuskin voisi jatkua muilla kuin verkoilla.

Arvoisa puhemies! Suoraan sanottuna en voi kerta kaikkiaan ymmärtää, miten meillä Suomessa ainutlaatuisen, uhanalaisen lajin suojelusta puhuttaessa vapaa-ajankalastus Saimaalla on niin painava asia, että minkäänlaisia lisärajoituksia ei voitaisi säätää, kuten käsittelyn pohjana oleva maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö esittää. Verkkokalastuskieltoa vastaan nostetaan usein heinäkuun ahvensaaliin kaupallinen merkitys. On syytä kysyä, että jos noiden kalojen ostajat ja kalaruokien nauttijat Saimaalla tietäisivät, että kaloja pyytämällä riskeerataan saimaannorppa, olisiko kysyntä ihan samanlaista.

Verkkokalastuskiellolla on vahva suomalaisten tuki. Kun asetetaan vastakkain kalastuksen hyödyt ja norpansuojelu, usein tulee houkutus puhua ikään kuin paikallisten suulla. Paikallisten Saimaalla kalastavien tai kalastaneiden mielipide on myös vahvasti verkkokalastuksen kiellon puolella. Kyselytutkimuksen mukaan jopa 74 prosenttia ihmisistä, jotka kalastavat tai ovat kalastaneet Saimaalla, olisivat valmiita lopettamaan verkkopyynnin kokonaan ja siirtymään norpalle turvallisempiin kalastustapoihin, eli kolme neljästä Saimaan kalavesiä hyödyntäneistä ei siis vastusta verkkokalastuksen kieltoa.

Arvoisa puhemies! Saimaannorpan tilanne on pahimmista vuosista kohentunut, mutta edelleen sen tulevaisuus on epävarma ja tilanne on vakava. Yksi menestystekijä norpan kantojen kasvussa on ollut kalastuksen rajoittaminen Saimaalla. Norpan lisääntyminen on riippuvainen lumen määrästä, ja siksi yksi tulevaisuuden suurimmista uhkista saimaannorpalle on ilmaston lämpeneminen. Norppakanta on pieni, ja se kaipaa edelleen määrätietoista suojelutoimia. Lisätoimia norpan auttamiseksi tarvitaan erityisesti kalanpyydyskuolemien torjumiseksi. Se on saimaannorpan yleisin yksittäinen kuolinsyy.

Voisiko suomalaisten rakastama laji, saimaannorppa, saada täällä eduskunnan suojeluksen? Voisimme yhdessä nyt hyväksyä tämän kansalaisaloitteen ja tehdä merkittävän ja kauaskantoisen teon saimaannorpan eteen. Suomalaiset kannattavat kalastusrajoituksia, Saimaan asukkaat ja lomailijat kannattavat, haluavat suojella norppaa ja kannattavat rajoituksia — ehkä myös Suomen eduskunta. Siksi ehdotan, että eduskunta hyväksyy kansalaisaloitteen verkkokalastuksen kieltämisestä saimaannorpan levinneisyysalueella ja että eduskunta hyväksyy vastalauseen mukaisen lausumaehdotuksen, joka kuuluu näin: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy valmistelemaan saimaannorpan levinneisyysalueella

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2022 vp

ympärivuotista verkkokalastuskieltoa, joka on voimassa niin kauan kuin se norpan suojelun kannalta on tarpeen.”

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Myllykoski.

15.47 Jari Myllykoski vas: Arvoisa herra puhemies! Eittämättä ei voi kiistää, etteikö edustaja Pitko ilmaise asian juuri niin kuin on. Kyllä norppakuolemia on, ja se on valitettavaa. Mutta haluan tässä omassa puheenvuorossani kyllä tuoda esille, mitä tuossa mietinnössä valiokunnan puheenjohtajakin toi, että nämä suojelutoimet ovat olleet tähän asti menestys. Me olemme saaneet elvytettyä erittäin uhanalaisen norppakannan tälle tasolle ja useita vuosia etuajassa. Toivonkin, että kun tätä keskustelua käydään, niin huomioidaan se, mitä on tämän hetken kalastajien ja luonnonsuojelujärjestöjen yhteistyö sillä alueella. En olisi ehkä aivan niin varma siitä, mitä tapahtuu, jos kalastus kokonaisuudessaan kiellettäisiin. Tälläkin hetkellä meillä on kuitenkin niitä toimenpiteitä, että jos pesähavaintoja tulee, niin sitä aluetta aletaan suojelemaan. Eli suojelutoimet vapaaehtoisesti näitten maksujen pohjalta ovat lisääntyneet. Ja omasta mielestäni on tärkeää, että yhteisössä itsessään nähdään norpan ainutlaatuisuus ja sen suojelua vapaaehtoisesti ollaan edistetty, mikä on näytännyt tuovan tulosta.

Se rahoituksen lisääminen vapaaehtoisuuden pohjalta on varmasti semmoinen avain tulevaisuuteen, jolla voidaan enemmänkin katsoa sitten verkkokalastuksen mielekkyyttä. Jos siitä luovutaan, niin pystytään arvioimaan niitä taloudellisia menetyksiä, joita ammattikalastajille tulee. Siinä mielessä tuo selvityksen ja arvioinnin teko maa- ja metsätalousvaliokunnalle ensi vuoden loppuun mennessä on erityisen tärkeää, niin että voidaan katsoa, ovatko nämä vapaaehtoiset toimenpiteet edelleen kehittyneet positiiviseen suuntaan, mikä entisestään mahdollistaa norpan suojelua ja kannan kasvua.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Hyrkkö.

15.50 Saara Hyrkkö vihr: Arvoisa puhemies! Jos saimaannorppa katoaa Suomesta, se katoaa koko maailmasta. Siksi meillä on ainutlaatuinen vastuu huolehtia pienten kuuttien ja aikuisten norppien elämän edellytyksistä. Saimaannorpan suojelulle on kansan vahva tuki. Saimaannorppa on yhdistänyt ja yhdistää yhä meitä suomalaisia asuinpaikasta, iästä ja puolueesta riippumatta.

On erittäin valitettavaa, että maa- ja metsätalousvaliokunta ei halunnut antaa nykyistä vahvempaa suojaa erittäin uhanalaiselle saimaannorpalle eikä ollut valmis pidentämään edes verkkokalastuskieltoa, vaikka valiokunnan kuulemat asiantuntijat toivat ilmi, että noin puolet kuuttikuolemista tapahtuu heinäkuussa. Kalaverkot ovat yksi saimaannorppien suurimmista uhista. Kuutit eivät osaa varoa verkkoja, ja siksi verkkokalastusta Saimaalla on rajoitettu. Kesäkuun loppuun asti asetettu kielto ei ole kuitenkaan riittävä, kuutteilla ei ole kalenteria. Kun verkkokalastuskieltoa pidennettäisiin vähintään heinäkuun loppuun, kuutit ehtisivät elokuuhun mennessä kasvaa isommiksi, jolloin niiden riski kuolla verkkoihin pienenesi.

Arvoisa puhemies! Verkkokalastuskiellon sanotaan uhkaavan vapaa-ajankalastusta ja jopa huoltovarmuutta. Minusta on kyseenalaista asettaa vastakkain uhanalaisen eläimen oikeus elämään ja kalastamisen elinkeinollinen merkitys. Jos haluamme, löydämme kyllä keinot suojella saimaannorppaa ja turvata kalastus. Verkkokuolemat ovat estettävissä käyt-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2022 vp

tämällä norppaturvallisia kalastusvälineitä, ja kuten edustaja Pitko edellä kuvasi, tälle on myös kalastajien keskuudessa laajasti tukea. Verkkokalastusrajoituksista ovat norppien ohella hyötynneet myös Saimaan uhanalaiset vaelluskalakannat. Verkkokalastuksen pitäisi olla sallittua vain sellaisissa tilanteissa, joissa se ei aiheuta vaaraa saimaannorpille tai niiden kuuteille.

Arvoisa puhemies! Jokainen norppakuolema on liikaa ja heikentää uhanalaisen lajin olemassaoloa. Tätäkö oikeasti haluamme? Vihreiden kanta on selvä: norppien on saatava nykyistä vahvemmin suojaa. Vähintä, mitä voimme tehdä, on pidentää verkkokalastuskieltoa heinäkuulle, kuten vihreät ovat tällä kaudella myöskin valtioneuvostossa esittäneet — silloin jäämme vähemmistöön siellä. Viime aikoina uutisoidut norppakuolemat osoittavat kuitenkin, että vielä parempi olisi toteuttaa tämä kansalaisaloitteessa esitetty laajempi rajaus vähintäänkin niin pitkäksi aikaa, kunnes norppien tilanne saadaan kestäväälle tolalle. Toivon, että eduskunnasta huomenna löytyy tälle tukea.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kivelä.

15.53 Mai Kivelä vas: Arvoisa puhemies! Saimaannorppa on tosiaan maailman uhanalaisin hylje. Se on eläinlaji, jota ei tavata missään muualla, eli tämän erittäin uhanalaisen lajin suojelu on siis täysin meidän vastuullamme, ja siksi se on myös meidän velvollisuutemme.

No, itse kannatin valiokunnassa ja kannatan edelleen tätä vastalauseetta, joka lähtee siitä, että tämä kansalaisaloite verkkokalastuksen ympärivuotisesta kiellosta tulisi hyväksyä, jotta voidaan varmistaa saimaannorpan suojeleminen. Kuten me tiedämme, meidän lainsäädäntöön sisältyy mahdollisuus rajoittaa kalastusta uhanalaisten eläinlajien suojelemiseksi. Tämä on tietenkin aivan oikein, ja nyt tätä mahdollisuutta kansalaisaloitekin on peräänkuulluttanut käytettäväksi mahdollisimman tehokkaasti.

Jopa valiokunnan enemmistö toteaa tässä mietinnössään, että ”ympärivuotinen verkkokalastuskielto saimaannorpan esiintymisalueilla vähentäisi edelleen norppien kokonaiskuolleisuutta”. Eli tästä meillä on siis yksimielisyys. No, nyt tätä ei siis vain haluta ottaa käyttöön, koska se aiheuttaisi valiokunnan enemmistön mukaan haittaa kalastukselle. Mutta kuten täällä on hyvin tuotu esille, tälle on laaja tuki, kansalaisten tuki sekä alueen vesien käyttäjien tuki, ja kuten tässä kansalaisaloitteessakin tuodaan esille, myös erilaisia kalastustapoja on olemassa, myös sellaisia, jotka ovat norpille turvallisia. Eli tämä kansalaisaloitehan ei pyri estämään kaikkea kalastusta Saimaalla, vaan kyse on nimenomaan siitä, että nämä verkot ovat norpille vaarallisia ja norpat kuolevat näihin verkkoihin.

No, vähintä sitten, mitä pitäisi tehdä, on pidentää tämä verkkokalastuskielto heinäkuulla, sillä kuten tässä vastalauseessakin tulee esille, valiokunnan saamien asiantuntijaselvitysten mukaan noin puolet saimaannorppien kuuttien verkkokuolemista tapahtuu heinäkuussa. Itse ihmettelen hyvin voimakkaasti sitä, miten edes tälle vaatimukselle ei ollut valiokunnan enemmistöllä valmiutta. Vasemmistoliitto puolueena on useasti ottanut kantaa tämän tavoitteen puolesta, ja kannattaisimme lämpimästi sitä, että tämä verkkokalastuskielto ulotettaisiin heinäkuun loppuun asti.

Lopuksi haluan kannattaa edustaja Pitkon tekemiä esityksiä. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Koponen, Ari.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2022 vp

15.56 Ari Koponen ps: Arvoisa puhemies! Hienoa, että kansalaiset ottavat kantaa asioihin ja näitä kansalaisaloitteita tulee meille tänne eduskuntaan käsiteltäväksi — kiitos niistä.

Itse näen tässä asiassa isoimpana asiana sen, että norppien kanta kasvaa koko ajan ja se on tehnyt sitä jo pidemmän aikaa. Tässä sanottiin, että norpan suojeleminen on meidän vastuulla, ja näinhän se on, ja me olemme sitä tehneet hyvin, sillä kanta kasvaa jatkuvasti. Viime vuonna syntyi noin 90 kuuttia, ja totta kai jokainen kuutin kuolema on tragedia, mutta näin vaan välillä käy. Tärkeintä tosiaan, niin kuin sanoin, on kannan kasvu, se on omasta mielestäni hienoa.

Toinen hieno asia on se, että valiokunta edellyttää, että tätä kantaa ja sen määrää seurataan tarkasti. Ja olen siitä aivan varma, että jos siinä huomataan, että kanta kääntyy laskuun, niin tähän asiaan tullaan kyllä puuttumaan. Tähänkin asiaan on löydettävissä varmasti hyvä kultainen keskitie.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Soinikoski.

15.57 Mirka Soinikoski vihr: Arvoisa puhemies! Saimaannorpan ainoa vihollinen on ihminen. Saimaannorppa metsästettiin lähes sukupuuttoon 1900-luvulla, koska sitä pidettiin kalastuksen vihollisena. Norpan tappamisesta tienasi rahaa aina vuoteen 1948 asti. Tällä hetkellä kalanpyydykset ovat suurin uhka saimaannorpalle. Viimeksi eilen tuli suru-uutinen Savonlinnan Haukivedeltä, kun viimetalvinen urosnorppa hukkui kalastusverkkoon. Verkkokalastus muodostaa suurimman yksittäisen uhan nuorille kuuteille. Siksi eduskunnan tulisi hyväksyä kansalaisaloite verkkokalastuksen ympärivuotisesta kiellosta saimaannorpan suojelun varmistamiseksi. Saimaannorppa on erittäin uhanalainen laji, joka esiintyy vain meillä Suomessa. Lajin suojelu on siten vain ja ainoastaan meidän vastuullamme. Saimaannorppa on suomalaisen luonnonsuojelun symboli ja esimerkki siitä, miten pitkäjänteinen luonnonsuojelutyö kantaa hedelmää. Sitä työtä on jatkettava tinkimättömästi.

Arvoisa puhemies! Valiokunta perustelee kansalaisaloitteen hylkäämistä sillä, että heinäkuu on Itä-Suomessa tärkeä matkailukuukausi, minkä takia heinäkuun kalasaalis on kaupallisesti arvokas. Enemmistö valiokunnan jäsenistä jättää tyystin huomioitta sen, että kaupallisessa kalastuksessa käytetään pääasiassa muita pyyntivälineitä kuin kalastusverkoja. Kansalaisaloitteen verkkokalastuskielto vaikuttaisi siten ensisijaisesti vain vapaa-ajankalastukseen. Kenen etua valiokunnan enemmistö mietinnössään painotti? Ei ainakaan saimaannorppien. Uskon, että yksikään vapaa-ajankalastaja ei halua löytää verkoistaan kuollutta kuuttia. Pidentämällä verkkokalastuskieltoa saimaannorpan levinneisyysalueella paitsi suojelemme norppaa myös huolehdimme siitä, että vapaa-ajankalastajat eivät tietämättömyyttään ole vaaraksi norpille.

Arvoisa puhemies! Elinvoimainen norppakanta on keskeinen lajin selviämiseksi. Verkkokalastuksen ohella lajin olemassaoloa vaarantaa ilmastonmuutos, joka muokkaa ympäristöä norpalle elinkelvottomaksi. Saimaannorppa on riippuvainen lumisista talvista, jotka suojaavat kuutteja sekä kylmyydeltä että pedoilta. Saimaannorpan pesäkuolleisuutta on vähennetty 2010-luvulla kolaamalla vähälumisina talvina apukinoksia, jotka mahdollistavat norppien onnistuneen pesinnän. Tästä työstä kuuluu valtavan suuri kiitos paikallisille vapaaehtoisille, kalastajille ja muille luontoaktiiveille. Ilman heitä norppakantamme olisi vieläkin pienempi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2022 vp

WWF:n teettämän tuoreen raportin mukaan viimeisten 40 vuoden aikana selkärankaisten villieläinten populaatiot ovat kutistuneet keskimäärin 69 prosenttia. Suurimmat syyt luontokadolle ovat tehostunut maankäyttö, moninkertaistunut kalastus ja ilmastonmuutos. Meidän on pidettävä huolta siitä, että Suomessa luontokato saadaan pysäytettyä ja tilanne käännettyä luontoposiitiviseksi. Tärkeä osa tämän tavoitteen saavuttamista on tiukentaa uhanalaisten eläinlajiemme suojelua. Siksi verkkokalastuksen rajoituksia tulisi kiristää entisestään. [Puhemies koputtaa] Kannatan kansalaisaloitetta verkkokalastuksen kieltämiseksi saimaannorpan kotivesillä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Sirén.

16.01 Saara-Sofia Sirén kok: Arvoisa puhemies! Suomalaiset ovat huolissaan saimaannorpan tilanteesta. Nyt käsittelyssä ollut kansalaisaloite verkkokalastuksen kokoaikaisesta kieltämisestä saimaannorpan pesimäalueilla keräsi ennätysajassa tarvittavat allekirjoitukset, yli 76 000 allekirjoitusta. Saimaannorpan tilanteesta ollaan ihan syystä huolissaan, ja siksi tarvitsemme konkreettisia toimia, jotta suojelemme saimaannorppaa.

Etenkin huonoluumisten talvien jälkeen olemme saaneet surullisia uutisia kuuttien kuolemista. Kuutteja voitaisiin suojella yksinkertaisella muutoksella, ja siksi tein vuonna 2019 toimenpidealoitteen, jota maa- ja metsätalousvaliokunta on käsitellyt tämän kansalaisaloitteen yhteydessä. Toimenpidealoitteessani esitin, että hallitus jatkaisi verkkokalastuskieltoa saimaannorpan levinneisyysalueella kuukaudella eli heinäkuun loppuun saakka. Tämä on myös asiantuntijoiden puoltama esitys, ja kollegoiden aikaisemmat viittaukset tässä verkkokalastuskiellon jatkamiseen ovat tämän aloitteeni mukaisia. Valitettavasti tällä kaudella aloite ei ole edistynyt, vaan hallitus perusti työryhmän aihetta käsittelemään, ja valitettavasti myöskään valiokunta ei tämän aloitteen puolelle asettunut, mutta uskon, että eduskunnasta löytyisi laajaa tukea saimaannorpan suojelemiseksi ja tämän toimenpidealoitteeni mukaisiksi toimiksi.

Arvoisa puhemies! Saimaannorppa on maailman uhanalaisin hylje. Viimeiset kanta-arviot ovat antaneet hyviä uutisia kannan vahvistumisesta, mutta silti syntyvistä kuuteista iso osa on vaarassa kuolla verkkoihin. Verkkokalastuskiellon jatkaminen heinäkuulle vähentäisi näitä kuolemia ja vähentäisi kuuttien kuoleman riskiä. Meillä ei ole varaa menettää yhtäkään kuuttia. Saimaannorpille vaarallisille verkoille on vaihtoehtoisia kalastustapoja, joita voitaisiin hyvillä mielin käyttää norppien kotivesillä myös silloin heinäkuussa. Emme me anna kuuttien kuolla verkkoihin turhaan?

Jotta eduskunta pääsisi täällä suuressa salissa äänestämään myös tästä verkkokalastuskiellon jatkamisesta heinäkuulle, niin teen toimenpidealoitteeni mukaisen monistelausumaehdotuksen, joka kuuluu näin: ”Eduskunta edellyttää valtioneuvostoa toimimaan toimenpidealoitteessa TPA 29/2019 vp tarkoitetulla tavalla, eli että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla annetun asetuksen 259/2016 muuttamiseksi siten, että asetuksessa säädetty kalastuskielto olisi voimassa vuosittain 31.7. asti.”

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Lehto.

16.04 Rami Lehto ps: Arvoisa herra puhemies! Ammattikalastajien lisäksi Saimaalla kalastaa lähes 50 000 vapaa-ajankalastajaa, ja selvityksien mukaan vapaa-ajankalastajista kalastaa verkoilla Saimaalla vuosittain noin 19 000 henkilöä. Samaan aikaan norppien suoje-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2022 vp

lustrategia on pääasiassa onnistunut tavoitteissaan, ja kasvua on kymmenessä vuodessa ollut yli 50 prosenttia.

Saimaannorpan suurimpia uhkatekijöitä katsotaan olevan tällä hetkellä ilmaston lämpeneminen, ja sille me ei hirveästi pystytä tekemään. Norppa onkin riippuvainen jäädästä ja lumesta lisääntymisympäristönä. Tälle ilmastolle emme voi tehdä mitään, mutta on paljon vapaaehtoisia, jotka tekevät sitten siellä niin, että kolaavat sitä lunta, että pesintäpaikkoja tulisi, ja yrittävät tehdä kaikkensa, että ne siellä selviävät.

Sitten kansalaisaloitteessa esitetään ympärivuotista verkkokalastuskieltoa, kun se vaikuttaa norppien tulevaisuuteen, mutta kyllä se vaikuttaa ihmiseen ja ihmisen toimintaan, sillä pitää saada elinkeinoa ja sitten ravintoa, kun kumminkin toivotaan, että järvikaloja syötäisiin entistä enemmän, ettei tarvitsisi mitään norjalaista lohta sitten rajata tänne.

Kun ajatellaan, että maailman vanhin kalastusverkko, noin 10 000 vuotta vanha kalastusverkko, löytyi 1914 Vuoksen Korpilahdelta aika läheltä Saimaata, niin on todella kauan verkkokalastettu tässä lähialueilla, Saimaankin lähellä. Ja hylkeet tulivat Itämerelle samoihin aikoihin, noin 10 000 vuotta sitten. Saimaannorppa onkin läheistä sukua itämerennorpalle, ja saimaannorppa jäi eristykseen Suomen suurimpaan järveen noin 8 000 vuotta sitten. No, ajatellaan, että ne ovat rinnakkain olleet tuossa 10 000 vuotta, verkkokalastus ja norpat, ja silti meillä on vielä näitä norppia täällä, ei me olla saatu sitä sukupuuttoon sillä kalastuksella ihan kokonaan. Ja hyvin se säilyy, kun sitä suojelutyötä tehdään, ja osakaskunnat tekevät omia päätöksiänsä siitä, miten sitten saadaan kalastaa.

Niin kuin valiokuntakin sitten katsoo, nämä nykyiset tehtävät ovat olleet riittäviä ja lisärajoituksille ei ole tällä hetkellä tarvetta. Olen samaa mieltä valiokunnan kanssa, että suojella tarvitsee ja tehdään kovasti töitä, mutta en kannata kansalaisaloitteen mukaista ympärivuotista verkkokieltä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Eskelinen.

16.07 Seppo Eskelinen sd: Arvoisa puhemies! Näin Saimaan latvavesien asukkina on norpan osalta ilolla todettava, että suojelutoimenpiteet ovat Saimaan vesistössä onnistuneet kanta-arvion mukaan todella hyvin: talvikantaa on yli 400 yksilöä. Norpan suojelemiseksi on tehty todella hyvää työtä. Myös tutkimuksen ja norppalaskennan osalta niin Luonnonvarakeskuksen kuin Itä-Suomen yliopiston taholta on tehty hyvää työtä. Tavoite, mikä norpan suojelustrategiassa asetettiin tavoitteeksi, on toteutunut kuusi vuotta etuajassa: vuoden 2025 tavoitteeksi oli silloin kirjoitettu 400 norppaa. Eli joitain asioita on tehty oikein ja erityisesti yhteistyössä kalastuskuntien, kalastajien ja asukkaiden kanssa.

On aivan selvä, että norppaa on suojeltava, kantaa pitää edelleen vahvistaa ja rajoituksiakin tarvitaan. Suurin uhka norpalle on aidosti ilmastonmuutos eikä kalastus. Verkkokalastuksen kokonaan kieltämiseen ei ole mitään perusteita eikä myöskään toimenpiteille lisärajoitusten osalta. Yleensä lisätoimet kasvattavat vastarintaa, vastakkainasettelua ja salakalastusta. Lisäksi se on myös ristiriidassa meidän hallitusohjelman, kotimaisen kalan käytön edistämisen ja vapaa-ajankalastusstrategian ja matkailun kehittämisen suhteen. Vapaa-ajankalastus erityisesti, niin kuin aiemminkin on todettu, on kesämökkiläisille tärkeä kesäharrastus. Myös koko ajan vähenevän järvikalastuksen ammattitoimille on pystyttävä tarjoamaan edellytyksiä.

Saimaan kalakannat ovat rikkaat, ja sen merkitys niin kotimaisen kalan kaupalliselle kalastukselle kuin vapaa-ajankalastukselle on suuri. Saimaalla kalastaa noin 360 kaupallista

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2022 vp

kalastajaa ja noin 50 000 vapaa-ajankalastajaa. Saalis on 1,8 miljoonaa kiloa ja arvo lähes neljä miljoonaa euroa. Saimaan allas on suurin sisävesien kalan tuottamisen lähde. Onkin nyt tärkeää, että tulevaisuuden suojelutoimet ja rajoitukset pitää mitoittaa tasapainoisesti ja yhteistyössä vesistön ympärillä asuvien ihmisten ja kalastusharrastajien kanssa, niin kuin on tehty tähänkin asti. Käytössä olevat rajoitusalueet ovat sopimusten myötä kasvaneet jo yli 2 900 neliökilometriin. Alueet vuosittain lisääntyvät norpan levitessä entistä laajemmille alueille. Ely-keskus on tehnyt vesialueen omistajien kanssa 268 sopimusta rajoitustoimista. Lisäksi verkkojen käytön rajoittamistyötä ja norppaturvallisten kalavälineiden käyttöä on edistettävä ja kehitettävä. Lisäksi pitää muistaa, että tässä on vapaaehtoisesti tehty paljon työtä niin tiedotuksessa kuin talkootoiminnassa esimerkiksi pesien rakentamisen osalta — siitä erityiskiitos kaikille mukana olleille.

Norppakannan kasvaessa edelleen on syytä ottaa malttia keskusteluun. On tarpeen nyt rauhassa tarkastella ja jatkaa nykyisten rajoitusten tuloksien seurantaa. Lisäksi on huomioitava, että rajoitukset perustuvat vahvaan yhteistyöhön eri tahojen kanssa, jota työtä on jatkettava nykyisillä onnistuneilla toimilla ja rajoituksilla, maltilla ja yhteistyöllä. Lisärajoituksilla rikottaisiin varmaan se hyvä pohja, mikä on alueella yhteistyössä kalastuskuntien ja asukkaiden kanssa rakennettu.

Arvoisa puhemies! Perustellusti asetetut tavoitteet ja norpan suojelua tukevat rajoitukset ovat varmasti tarpeen myös jatkossa, mutta nyt pitää mennä maltilla, niin kuin aiemmin totesin, ja yhteistyöllä eteenpäin. Sillä saamme parhaita tuloksia. Itse en kannata liian tiukkaa säännöstelyä. Sillä saadaan yleensä huonoimmat tulokset aikaiseksi.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Hopsu.

16.12 Inka Hopsu vihr: Arvoisa puhemies! Viime perjantaina jälleen yksi saimaannorppa hukkui verkkoon Savonlinnan Haukivedellä. Metsähallituksen mukaan kyseessä oli viime talvena syntynyt kuutti. Vuodesta 2005 lähtien verkkoihin on hukkunut ainakin 72 norppaa. Kalapyydydyskuolema onkin saimaannorpan yleisin yksittäinen kuolinsyy. Norppa on arvioitu älyltään koiran tasoiseksi, ja verkkoon hukkuminen on erittäin kivulias tapa kuolla.

Kannatan kansalaisaloitetta ja siten myös edustaja Pitkon tekemää vastalauseita.

Nykyisen sääntelyn mukainen Saimaan verkkokalastuskielto kestää huhtikuun puolivälistä kesäkuun loppuun. Rajoitus ei ole riittävä suojelemaan kuutteja. Verkkokalastuskieltoa tulisi pidentää vähintään kuukaudella, jotta pystyisimme suojelemaan varsinkin kuutteja paremmin. Norppaturvallisista kalastustapoja on olemassa, kuten kapeanieluiset katiskat, vieheet ja onget, joten aloite ei uhkaa Saimaan alueella kalastamista mitenkään merkittävästi. Lisäksi verkkokalastuskiellon pidentäminen koskisi pääasiassa vapaa-ajankalastajia ja mökkeilijöitä, sillä ammattikalastajia Saimaalla on melko vähän ja he käyttävät pääasiassa norppaturvallisista pyyntimenetelmiä. Myös edustaja Sirénin esitys on siten erittäin hyvä, ja harmi, ettei edes tämä kanta ole päätynyt valiokunnan kannaksi.

Minun omat sukujuureni tulevat sieltä Rantasalmelta, ja olen juurikin tällainen mökki-seutulainen, ja myös sillä kokemuksella mieluummin katselen niitä norppia elävinä siellä kivillä ja jätän kalastamisen. Tämä ohjaus ja opastus ja kesäajan rajoitus olisivat mökki-läisten kannalta erittäin tervetulleita.

Vaikka aktiivisen suojelutyön ansiosta saimaannorppien kanta on vahvistunut, laji on edelleen erittäin uhanalainen. Erityisesti ilmastonmuutos ja sen tuomat leudot talvet hei-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2022 vp

kentävät norpan pesimäoloja, ja kanta kasvaa hitaasti. 4—8 kuuttia kuolee vuosittain verkkoihin. Laji on yhä suuressa vaarassa kuolla sukupuuttoon. Norppien tilanne huolettaa ihan syystä suuresti suomalaisia. Verkkokalastus on kiellettävä saimaannorpan levinneisyysalueella. Kansalaisaloite, eli tämä käsittelyssä oleva, keräsi vain kahdessa päivässä tarvittavat 50 000 allekirjoitusta, ja myös kyselyissä 74 prosenttia olisi valmis luopumaan verkkokalastuksesta Saimaalla kokonaan. Saimaannorppa elää vain Suomessa, joten olemme yksin vastuussa norpan säilymisestä. Suomella on velvollisuus suojella norppakantaa myös EU:n luontodirektiivin nojalla. Lisäksi hallitus on sitoutunut Suomen luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttämiseen.

Arvoisa puhemies! WWF:n Living Planet 2022 -raportin mukaan selkärankaisten villieläinten populaatiot ovat kutistuneet keskimäärin 69 prosenttia viimeisten vuosikymmenten aikana. Muokkaamme ja tuhoamme luontoa nopeammin kuin koskaan ihmisen historiassa. Meidän on muutettava tapaa, jolla kulutamme luonnonvaroja ja suhtaudumme luontoarvoihin. Uhanalaisten lajien suojelun ottaminen vakavasti on osa tätä tarvittavaa muutosta.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitoksia. — Edustaja Heikkinen.

16.16 Janne Heikkinen kok: Arvoisa puhemies! Ensinnäkin haluan alkuun kiittää kansalaisaloitteen tekijöitä. Tämä aloitteen allekirjoittajien määrä oli valtava ja kiinnostus sitä kohtaan suurta, ja syystäkin. On kai melko riidatonta, että norppakanta on edelleen pieni ja sellaisena uhanalainen. Norpan suojelun tulisi olla meille kyllä kansallinen kunniakysymys. Lukeudun niihin kansanedustajiin, jotka vaalikauden alkupuolella allekirjoittivat edustaja Sirénin toimenpidealoitteen siitä, että saimaannorpan levinneisyysalueella heinäkuun osalta verkkokalastus kiellettäisiin. Seison tämän kannan takana edelleenkin. Olen sitä mieltä, että heinäkuussa ahvensaalis kyllä pystytään mökkiläisten toimesta takaamaan aivan varmasti katiskalla tai virvelillä, jigillä, onkikalastuksella ja niin edelleen. Heinäkuussa norppien kuolemat ylikorostuvat aivan selvästi, ja tämä tuli myös valiokuntakäsittelyn aikana harvinaisen selväksi.

Arvoisa puhemies! Kannatan tässä keskustelun aikana edustaja Sirénin tekemää esitystä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Kiviranta.

16.17 Esko Kiviranta kesk: Arvoisa puhemies! Minusta tämä maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö on hyvin tasapainoinen, rakentava ja eteenpäin katsova. Valiokunta toteaa, että erittäin tärkeää on, että menestyksekkääksi osoittautunut yhteistyö saimaannorpan suojelemiseksi jatkuu hyvässä hengessä. Tämä on ydinkysymys. Valiokunta siis edellyttää, että saimaannorppakantaa ja saimaannorppien kalanpyydyskuolleisuutta seurataan hyvin tiiviisti, ja edellyttää ensimmäistä selvitystä jo ensi vuoden loppuun mennessä. Tämä on hyvä.

Täällä on useampikin todennut, että saimaannorppaa esiintyy koko maailmassa vain Suomessa ja Saimaalla. Siksi sen elinolosuhteista on pidettävä huolta. Tosiaan norppien määrä Saimaalla on kasvanut tällä vuosituhanella noin 240 yksilöstä noin 430 yksilöön. Kiristyneet toimet ovat olleet tärkeitä toimia, jotka ovat tämän mahdollistaneet. Toisaalta ympärivuotinen verkkokalastuskielto saimaannorpan esiintymisalueilla vähentäisi edel-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2022 vp

leen norppien kokonaiskuolleisuutta mutta aiheuttaisi samalla merkittäviä haittoja elinkeino-, kotitarve- ja virkistyskalastukselle. Ympärivuotinen verkkokalastuskielto olisi ongelmallinen myös huoltovarmuuden ja hallitusohjelman mukaisen kotimaisen kalan edistämishojelman kannalta.

Eniten verkkokalastusta heinäkuussa harrastaneita on kesäasukkaitten joukossa. Kun he ostavat pyydyslupia osakaskunnilta, on tällä merkitys myös osakaskuntien talouden kannalta. Osakaskunnat ja kalastajat ovat osallistuneet yhdessä suojelujärjestöjen edustajien kanssa norpan suojelemiseksi tehtyyn vapaaehtoistoimintaan vahvasti.

Joku nyt ajattelee, miksi minua erityisesti kiinnostaa saimaannorppa. Kaikkiahhan se sinänsä kiinnostaa. Vaikka olen lounaisrannikolta kotoisin, niin minulla on pieni kesäpaikka Puumalan Hurissalossa Suur-Saimaan rannalla. Toiveenani on, että joskus vielä kohtaisin siellä omalla rannalla saimaannorpan silmästä silmään.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin toivomme kaikki. — Edustaja Turtiainen.

16.20 Ano Turtiainen vkk: Arvoisa puhemies! Ensimmäiseksi on todettava, että kansalaisaloitteet ovat aina hyvä asia, ja siksi kannatan tämänkin aloitteen asianmukaista käsitelyä.

Aloitteesta käy kuitenkin heti ilmi, että sen tekijät eivät todellakaan näe kokonaiskuvaa maailmanmenosta, saatikka ymmärrä sitä. Kansalaisaloite pyrkii kieltämään kokonaan verkkokalastuksen siellä, missä norppaa vain nähdään. Avovesiaikana norppia esiintyy satunnaisesti käytännössä Saimaan kaikissa osissa. Valiokunnan mietinnön mukaan kanta on puolitoistakertaistunut kymmenessä vuodessa 2020-luvulle tultaessa, mutta Saimaan mökkiläisenä ja omien kokemuksieni kautta väitän kannan olevan paljon suurempi kuin mitä julkisuudessa annetaan ymmärtää.

Katsokaa, hyvät ihmiset, mitä tässä maailmassa nyt tapahtuu, ja miettikää, miksi tapahtuu ja mitä tästä seuraa. Kun te pohditte noita asioita, teille saattaa tulla mieleen, että vaikka aloitteen ehdotukset toteutuisivat täysimääräisinä, niillä ei saavutettaisi yhtään mitään hyvää tässä maailmassa, päinvastoin. Me menemme nyt kovaa vauhtia kohti valtavaa ruoka- ja energiapulaa, puhumattakaan kolmannesta maailmansodasta.

Mitä te kuvittelette saavuttavanne sillä, jos verkkokalastus kielletään Saimaalla? Luuletko te, että vesistöjen äärellä elävät ihmiset tuhoaisivat kalaverkkonsa tilanteessa, jossa tulevaa ruokapulaa pohdittaessa ensimmäisenä tulee mieleen kalastaminen? Ja vaikka se norppa söpöltä kuvissa näyttääkin, sekin on eläin, joka saattaa ruoka- ja energiapulan pahentuessa päätyä vielä monen perheen ruokapöytään. Nimittäin tiedän, että norpan liha on erittäin hyvää ja siinä oleva rasva on erinomaista polttoainetta vaikka öljylamppuihin silloin, kun sähköllä valaiseminen ei onnistu tai se on liian kallista. Ja huoltovarmuuden kannalta on ilo Saimaan mökkiläisenä todeta, että norppakannat ovat paljon paremmat kuin mitä mediassa väitetään, eli kystä on kyllin tarjolla. [Inka Hopsun välihuuto]

Arvoisa puhemies! Maa- ja metsätalousvaliokunta esittää verkkokalastuksen täysikieltoa koskevan ehdotuksen hylkäämistä. Valiokunta on tässä oikealla asialla. Ja yhdyn myös valiokunnan tekemiin huomioihin täysikiellon vaikutuksista vierailevien mökkiläisten kalastusmahdollisuuksiin kuten myös ylittääkään kotimaisen kalan saatavuuteen ja edelleen huoltovarmuuteen, sillä kolmasosa kotimaisesta ruokakalasta tulee Saimaalta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2022 vp

En kannata tällaisena aikana verkkokalastuskieltoja missään päin Suomea ja esitän, että täällä aloitetaan keskustelu siitä, millä keinoin norppaa voitaisiin laillisesti pyytää ravinnoksi omaan käyttöön ja siten pitää norppakannan kasvu kurissa. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Meri.

16.24 Leena Meri ps: Kiitos, arvoisa puhemies! Kiitän kansalaisaloitteen tekijöitä siitä, että voimme keskustella tänään erittäin uhanalaisen, ainutlaatuisen saimaannorpan tulevaisuudesta.

Kuuntelin tässä valiokunnan jäsenten pohteita ja ajatuksia hyvin huolella, ja oikeastaan ihmettelen sitä, miksi te ette päässeet kompromissiin siitä verkkokalastuskiellosta 31.7. asti. [Inka Hopsun välihuuto] Se oli minusta erittäin hyvä ja rakentava ehdotus, jos ja kun on näin, kuten täällä on tuotu esille valiokunnan jäsenten toimesta, että puolet kuuttikuolemista tapahtuu heinäkuussa. Toitte esille puheenvuoroissanne sen — ja moni varmasti arvostaa saimaannorppaa, sitä en epäile — että pitää suojella, ja toisaalta kuitenkin ei yhden kuukauden verran voitu verkkokalastuskieltoa jatkaa. Ymmärrän sen, että monille on ehkä liikaa se, että se olisi koko vuosi. Itse olisin henkilökohtaisesti valmis siihenkin, erityisesti kun täällä tuli esille, että kaupallisesti verkkokalastus ei ole merkittävin keino, vaan siinä käytetään muita keinoja, eikä tässä olla esittämässä mitään kalastuskieltoa siellä lainkaan.

En oikein ymmärrä sitä yhtälöä, että jos se tapahtuisi pelkästään vapaaehtoistoimin, niin silloin edes tämmöisiä rajoituksia esitettäisiin. Muistan, kun viime kaudella eduskunnassa näistä samoista asioista käytiin keskustelua ja silloinen keskustan ministeri kävi meidän ryhmässäkin näistä puhumassa. Muistan erityisesti kysyneeni siitä, että jos tulee norppakuolemia, niin rajoitetaanko verkkokalastusta enemmän, ja hän vastasi silloin, että kyllä. Toki tämä ministeri ei enää tehtävässään ole ja näin, mutta olen erittäin huolestunut siitä, että ette saaneet siellä valiokunnassa edes tätä 31.7.

Tässä on nyt kaksi esitystä: on se kansalaisaloitteen hyväksyminen eli verkkokalastuksen kieltäminen kokonaan, ja sitten olisi tämä toimenpidealoite. Ja tietysti tässä nyt sitten äänet hajoavat. On niitä, jotka haluaisivat, että tätä verkkokalastusta rajoitettaisiin, kuten minä henkilökohtaisesti haluaisin, ja täytyy nyt pohtia, kumpaa esitystä tässä kannattaisi, koska ne äänet nyt hajoavat vähän liikaa. En tiedä... Jos meillä Suomessa on norppa, jota me voisimme suojella, miksi ei voitu tuota heinäkuuta ottaa. Tämä argumentti, mitä nyt ainakin edellinen puheenvuoronpitäjä esitti, että meillä on niin suuri ruokapula, että meidän täytyy nyt tätä uhanalaista norppaa alkaa tässä pyydystää, oli nyt ehkä vähän kaukaa haettu tässä tilanteessa. Joskus tulevaisuudessahan kaikki on mahdollista, mutta kai me nyt kuitenkin tässä rauhanajan lainsäädäntöä tehdään. Itse pohdin tässä vielä, kumpaa äänestän — jompaakumpaa tulen äänestämään. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitos. — Ja edustaja Kalmari.

16.28 Anne Kalmari kesk: Arvoisa herra puhemies! Kiitoksia edustaja Merelle kuten myös muille rakentavista puheenvuoroista, mitä täällä on ollut.

Edustaja Meri tuossa kysyi ihan ensimmäisenä, miksi ei sitten heinäkuuta jatkettu. Tiedän, että meidän valiokunnassa kaikki toivovat saimaannorpalle parasta mahdollista tulevaisuutta. Ja miten sen saavuttaisimme? Ajattelimme kuitenkin pääasiallisena linjana, että se, että paikallisten toimijoiden näkemykset otetaan huomioon, kuten esimerkiksi edustaja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2022 vp

Myllykoski tässä sanoi, on niin merkityksellinen asia, että se on se, mikä on tähän asti kantanut. Suojelun tavoitteet on saavutettu etujassa, ja kanta kasvaa ihan hyvää vauhtia. Kun paikalliset pidetään mukana ja toimitaan niin kuin enemmistö paikallisista toivoo, niin paras suojelun taso saavutetaan sillä tavalla. Esimerkiksi maakuntaliitto toivoi, että toimittaisiin näin, ja paikallisten yhteistyössä, oikeastaan tämän aloitteen allekirjoittajien aikaansaamana, tuli jo ministeriön asetus. Sinä aikana, kun tämä kansalaisaloite oli käsittelyssä, tuli asetus, jolla tuli uusia kalastusrajoituksia ja uusia alueita. Mielestäni tätä arviointia meidän on koko ajan tehtävä, ja sen takia tämä vuosi 23 tuli tähän.

Mutta sen sijaan täällä on vähän noussut sellaisiakin väittämiä, jotka eivät ole tosia, esimerkiksi että ihminen on ainoa uhka norpalle. Se ei ole tosiasia. Kun esimerkiksi viime vuonna 28 norppaa kuoli lasketusti — arvio on, että niitä on kuollut ehkä vielä enemmän, että kaikkia ei saada tietoon — niin näistä kolme kappaletta on kalanpyydyksiin kuolleita. Esimerkiksi tämä pesinnän epäonnistuminen on oikeastaan suurin syy, mitä täältä voi yksittäisiä syitä löytää, mutta sitten luen suoraan täältä: ”Pesätarkastuksessa löytynyt päätön naaraskuutti painoi noin 11 kiloa ilman päätä. Paikalta löytyi ilveksen ja ketun jälkiä.” Pedot ovat merkittävä uhka myöskin saimaannorpalle. Ja ennen kaikkea on tärkeää, että pysymme yhteistyössä, varsinkin kun on näitä hankalaksi käyviä talvia, ilmastomuutoksen vaikutuksia vähentämään ja että siellä kaikki paikalliset — olivat ne sitten kalastajia tai rannanomistajia tai muualta tulevia vapaaehtoistyöntekijöitä tai paikallisia luontojärjestöjä — yhdessä toimivat näitten norppien hyväksi. Edustaja Järvinen esimerkiksi hyvin usein on tätä yhteistyötä halunnut korostaa ja katsonut, että se on se, millä ehkä hyvin eteenpäin mennään.

Mutta tosiaan hyviä ajatuksia tässä. Meillä on vähän erilainen näkökulma siitä, millä tätä norppakantaa saadaan parhaiten eteenpäin, ja tämä oli enemmistön näkökulma siellä valiokunnassa. Mutta sen asian vielä haluan sanoa, että vaikka kuinka nälässä oltaisiin, niin en toivo todellakaan näkeväni kenenkään lautasella sitä saimaannorppaa, kuten tässä eräässä puheenvuorossa esitettiin.

Mutta kiitoksia tähänastisesta hyvästä keskustelusta, joka ilmeisesti vielä jatkuu.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kyllä jatkuu. — Edustaja Elomaa.

16.32 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Täällä on ollut todella hyvää keskustelua tärkeästä aiheesta. Ensin kiitän kansalaisaloitteen tekijöitä. Saimaannorppa on meidän kallisarvoinen eläinlajimme.

Mietin sitä, mikä on ihmisen vastuu eläinlajien vähenemisestä maapallolla, ja tämä vastuu on miltei sataprosenttinen, koska ihmisten toimien seurauksena eläinten olosuhteet ja ympäristö muuttuvat. On hätkähdyttävää, että eläinlajeja kuolee kiihtyvällä vauhdilla, jopa lähes 70 prosenttia viime vuosien aikana. Se on järäyttävä luku.

Valiokunnan päätös ottaa huomioon tässä norppa-asiassa seurannan tärkeyden saimaannorpan määrän riittävyydestä ja kasvusta, mutta onko se sitten riittävä toimenpide? Olen itsekin kahden vaiheilla ollut jo pitkän aikaa ja varsinkin tällä hetkellä. Yhdyin valiokunnan jäsenenä enemmistön päätökseen, mutta tämä mietitytti todella paljon. Verkkokalastusta pitää nyt seurata intensiivisesti ja sen seurauksia todella intensiivisesti. Yhtään norppaa ei saa enää kuolla verkkoon. Tämä Sirénin esittämä verkkokalastuksen kieltö 31. heinäkuuta saakka on aika hyvä esitys, ja vihreiden esitys myös. Mutta valiokunta halusi tietenkin sellaisen päätöksen, että myös vapaaehtoisuus norpan säilymisessä otettaisiin huomioon. Ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2022 vp

koska ihmiset rakastavat norppaa, kaikki kansalaiset varmaan, ja haluavat sen lajin säilyvän, niin on myös tärkeää, että vapaaehtoisesti tehdään asioita ja saadaan se yleinen näkemys siitä, kuinka tärkeää on norpan kuuluminen Suomen eläinlajistoon.

Itsekin tässä nyt mietin huomista äänestystä. Mutta siitä olen kiitollinen, että niin valiokunnan puheenjohtaja Kalmari kuin Leena Meri ja kaikki muutkin puheeseen tästä aiheesta osallistuvat ovat esittäneet hyviä pointteja, tärkeitä asioita, ja varmaan se perimmäinen ajatus on siinä, että emme halua, että saimaannorppa häviää meidän listoiltamme niistä eläimistä, jotka täällä Suomessa elävät. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitokset. — Edustaja Pitko.

16.36 Jenni Pitko vihr: Arvoisa puhemies! Täällä on keskusteltu siitä, ovatko ihminen ja saimaannorppa onnistuneet yhteiselossaan, ovatko kalastus ja saimaannorppa sopineet hyvin yhteen ja mikä onkaan se syy, että saimaannorppa on ahdingossa, onko se ihminen vai joku muu kenties. Kyllähän fakta on se, että saimaannorppa on erittäin uhanalainen laji ja sen taustalla on ihminen. Saimaannorpan metsästys ajoi saimaannorpan liki sukupuuttoon 1900-luvun alussa, koska saimaannorppa kilpaili kalasaaliista. Tämä on se fakta, ja niitä jälkiä korjaillaan nyt.

Ilmastonmuutos on se toinen uhka saimaannorpalle. Se on se tulevaisuuden uhka, joka toki näkyy jo nyt. Optimistisetkin ennusteet kuitenkin ennustavat sitä, että ilmasto tulee joka tapauksessa lämpenemään erityisesti täällä meillä pohjoisilla alueilla, kaksinkertaisesti keskiarvoon nähden. Me voimme rajoittaa ilmastonmuutosta, mutta me emme voi sitä täysin estää. Mutta verkkokalastuskuolemat me voidaan estää lopettamalla verkkokalastus heinäkuussa tai ympärivuotisesti. Eikö meidän kannata vaikuttaa siihen, mihin me voimme? Se on tässä meillä käsillä. Me voimme huomenna sen toteuttaa.

Saimaannorppia on tosiaankin laskelmien mukaan reilut 400. Se on erittäin uhanalainen, kanta on aivan liian pieni. Meidän pitäisi hyväksyä se, että kanta on liian pieni. Tässä tilanteessa ei ole juhlistavaa, vaikka onkin hyvä asia, että kanta on lähtenyt kasvuun.

Täällä on myös sanottu, että rajoituksilla ei saada tuloksia, vapaaehtoisuus olisi aina parempi. Saimaannorpan suojelun rajoitukset ovat olleet juurikin se syy, miksi me voimme nyt juhlistaa tätä kannan kasvua. Rajoitukset ovat toimineet, ja rajoituksilla me voidaan saada vielä tehokkaampaa saimaannorpan suojelua.

Jäimme tosiaan valiokunnassa tämän kansalaisaloitteen kannattamisen kanssa yksin. Vain vasemmistoliiton edustaja Kivelä äänesti vastalauseen puolesta minun ja edustaja Elon kanssa. Ihmettelen, että suomalaisten huoli ei ole kuulunut puolueisiin tämän laajemmin. Edes tämä heinäkuun kielto, joka valiokunnan pöydällä oli toimenpidealoitteen muodossa, ei saanut kannatusta, ei edes valiokunnan kokoomuslaisilta. Mutta huomenna voidaan tosiaan äänestää. On hieno kuulla, että täällä on eduskunnasta löytynyt kuitenkin laajempaa kannatusta kuin valiokunnasta, ja toivon, että me voimme päättää, että me suojellaan saimaannorppaa ja otetaan käyttöön verkkokalastuskielto ympärivuotisesti.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Sirén.

16.39 Saara-Sofia Sirén kok: Arvoisa puhemies! Todellakin kiitos kaikille kansalaisaloitteen tekijöille ja sen allekirjoittaneille. Se nosti silloin esille sen, miten valtavan suuri huoli suomalaisilla on saimaannorpan tilanteesta, ja sen, että toimia todellakin tarvitaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2022 vp

Iso kiitos myös kaikille, jotka ovat tukeneet minun tekemääni toimenpidealoitetta allekirjoittamalla sen vuonna 2019 ja antamalla sille tukensa nyt tänään täällä salissa.

Selvyyden vuoksi: Kansalaisaloite siis esittää kokonaiskieltoa, ja toimenpidealoitteeni esittää verkkokalastuskiellon jatkamista heinäkuulle, mille on asiantuntijoiden tuki. Kun täällä on usea kollega pohtinut huomista äänestämistä, niin ymmärtääkseni on niin, että tämä vastalause ja minun tekemäni esitys ovat ensin vastakkain, ja jos tässä äänestyksessä tämä vastalause voittaa, niin silloin siitä äänestetään mietintöä vastaan. Uskoisin, että laajempi tuki voisi olla löytymässä tälle ikään kuin kevyemmälle esitykselle eli verkkokalastuskiellon jatkamiselle kokonaiskiellon sijaan. Tämä selvyudeksi näiden kahden esityksen eroista.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Semi.

16.40 Matti Semi vas: Kiitos, arvoisa puhemies! Tässä saimaannorpan asiassa on erittäin tärkeää muistaa niitä aikoja, kun se rauhoitus tehtiin joskus 60—70-luvulla, ja sitä, mitä muutakin sinä aikana on tapahtunut. On ollut huoli Suomen luonnosta ja Saimaan vesistä ja kaikista vesistöistä. Suomessa säädettiin laki siitä, että jätevedet pitää puhdistaa ennen kuin ne lasketaan vesistöön pilaamaan vettä, että pitää olla puhtaat vedet meillä kaikkialla, ja sen aikainen päätös, se päätös, että jätevedet puhdistettiin, oli hyvä päätös myös Saimaan kalakannalle. Tiedetään, että etenkin muikkukanta on erittäin runsaspitoinen siellä ja on paljon kalaa, tai sanotaan, että norpalla on edellytykset saada riittävästi ruokaa — ja ruokaa, mikä on puhdasta, koska se elohopeahan, mikä tappoi kaloja, tappoi myös norppia. Erittäin tärkeänä olen pitänyt sitä koko prosessia, mikä siinä 60-luvulla tehtiin, että elinolot ovat puhtaat ja kalakannat ovat hyvät.

Minun mielestäni, jos sitä verkkokalastuskieltoa jatketaan sinne 31.7. asti — se on heinäkuun viimeinen päivä — se on hyvä päätös. Sillä on hyvä elää, sillä säästetään norppien mahdollisuuksia elää sitten muutenkin paremmin siellä. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Hyrkkö.

16.42 Saara Hyrkkö vihr: Arvoisa puhemies! Edustaja Meri kysyi minusta osuvasti, miksei valiokunnassa olisi voitu päätyä edes jatkamaan heinäkuun loppuun asti tätä verkkokalastuskieltoa, ja se on minusta erittäin hyvä kysymys. Täällä on puhuttu paljon yhteistyöstä ja vapaaehtoisuudesta, mutta kun meillä siis on jo voimassa tämä kesäkuun verkkokalastuskielto, me olemme jo ikään kuin yhdessä todenneet, että näitä rajoituksia, velvoitaviakin rajoituksia, tarvitaan, ja sitten kun tiedämme, että juuri heinäkuussa niitä kuolemia tapahtuu niin paljon, niin on vaikea ikään kuin ymmärtää, miksi se kesäkuu kelpaa — sitä ei kuitenkaan juuri kukaan täällä ole esittänyt poistettavaksi huoltovarmuuden tai kalastuksen nimissä — mutta heinäkuulle pidennys sitten ei. En tietenkään tiedä vielä tätä huomista äänestysjärjestystä, mutta itse ainakin kannatan siis sekä edustaja Pitkon että edustaja Sirénin esityksiä, ensisijaisesti tätä kansalaisaloitteen mukaista rajausta, joka näiden viime päivienkin uutisten myötä olisi minusta perusteltu tässä tilanteessa, jossa norppa on erittäin uhanalainen, mutta jos se ei syystä tai toisesta saa eduskunnan enemmistön tukea, niin toivon, että eduskunnasta enemmistö löytyy vähintään tälle heinäkuun loppuun asti jatkettavalle verkkokalastuskiellolle.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2022 vp

Arvoisa puhemies! Täällä erästä puheenvuorosta tuli mieleen 90-luku ja se, kun teekkarit aikanaan latasivat kaupan hyllyyn säilykepurkkeja, joissa mainostettiin troolattua saimaannorppaa. Kyseessä oli tietysti hyvin epäsovinainen teekkarijäynä, jonka tarkoituksena oli herättää keskustelua saimaannorpan suojelusta. Jo 90-luvulla teekkaritkin ymmärsivät, että saimaannorppa tarvitsee suojelua, ja toivon, että eduskunta vuonna 2022 on samoilla linjoilla.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Kalmari.

16.44 Anne Kalmari kesk: Arvoisa herra puhemies! Olen aivan samaa mieltä edustaja Hyrkön kanssa siitä, että saimaannorppa tarvitsee suojelua, ja totean uudelleen, että tämä kansalaisaloite ei mennyt siinä mielessä hukkaan, että asetuksilla saatiin, yhteistyössä paikallisten kanssa sopien, rajoituksia, jotka saimaannorpan tulevaisuutta edesauttoivat.

Vielä mitä tähän heinäkuuhun tulee, se on tosiasia, että silloin verkkokuolemista merkittävin osa tapahtuu, mutta esimerkiksi tänä vuonna heinäkuussa ei tapahtunut yhtään verkkokuolemaa, ja kalastuspyydystyksiin jääneiden koko osuus viime vuonna oli kolme kappaletta, joka oli noin kymmenen prosenttia kokonaiskuolleisuudesta. Että mielestäni aina pitää pitää se realismi ja järki mukana, kun tehdään toimia, ja paikallisten sitouttaminen niin, että saadaan sen tuntuksia toimia, että ne voidaan yleisesti alueella hyväksyä. Sillä me saamme parhaan tuloksen norpan kannalta, joka on meille kaikille rakas.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Leppä.

16.45 Jari Leppä kesk: Herra puhemies! Saimaannorppa tarvitsee suojelua. Sitä on suojeltu vuosikymmeniä, on asetettu tavoitteita sen kappalemäärissä. Ne tavoitteet on nykyisillä toimenpiteillä ylitetty, ne on merkittävästi aikaisemmin saavutettu kuin mitä oli tavoite, hyvä niin. No, mikä siinä on pohja, miksi näin on tapahtunut? Siksi, että on ollut paikallisten ihmisten — vesialueiden omistajien, kalastajien, kesäasukkaiden — yhteisesti hyväksymät toimenpiteet. Se on ratkaisevassa asemassa. Hyvät kollegat, saimaannorppa suojellaan Saimaalla ja Saimaan alueen ihmisten toimesta. Jos siellä ei ole hyväksyntää suojelulle, ei se suojelu myöskään tapahdu. Siksi nämä asiat pitää sovittaa yhteen.

Minusta valiokunta on tehnyt hyvää työtä — kiitos puheenjohtaja Kalmarille hyvästä työstä. Mielestäni tämä esitys, mitä tälle kansalaisaloitteelle valiokunnan enemmistö esittää, on hyvä, sillä pitää mennä. Silloin me myöskin varmistamme aidosti sen suojelun emmekä vain poseeraa sillä. Täällä on helppo poseerata näillä asioilla, mutta todellisuus on jotakin ihan muuta. Saimaa on valtava vesistö, ja sinne mahtuvat niin norpat, ihmiset kuin kalastajatkin, ja tämä meidän pitää täällä ottaa huomioon. Kokonaisuuksista pitää pitää huolta. Meillä on tietysti erittäin arvokas laji, ja sen me haluamme suojella, mutta niin kuin sanottu, se tapahtuu paikallisten toimesta, ja se hyväksyntä pitää aina pitää mielessä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja vielä edustaja Kivelä.

16.47 Mai Kivelä vas: Arvoisa puhemies! Edustaja Leppä sanoi, että saimaannorppa tarvitsee suojelua. No, nyt meillä olisi juuri tässä kohtaa mahdollisuus sitä toteuttaa. Ja verkkokalastuskiellosta, minimissään sen pidentämisestä heinäkuulle, itse ajattelen, että se pitäisi ensisijaisesti tehdä eläinten oikeuksien ja lajien suojelun vuoksi, mutta — komment-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2022 vp

tina tähän edelliseen puheenvuoroon — kyllä se on myös niin, että lajien suojelu, luonnon-suojelu, on myös tapa edistää kestävää matkailua ja siihen liittyviä elinkeinoja ja kestäviä elinkeinoja muutenkin. Täällä on nyt aika useasti myös tuotu esille jo sitä paikallisten tu-kea norpan suojelulle.

No, minusta oli oikeastaan erittäin iloista huomata, että täällä eduskunnassa olisi laajem-paa tukea saimaannorpalle kuin maa- ja metsätalousvaliokunnassa on ollut. Tästä herääkin sellainen kysymys, että onko meille valiokuntaan sitten valikoitunut ihmisiä, joilla ei vält-tämättä tämä eläinten aseman parantaminen ole niin korkealla prioriteettina. Ja tämä on tie-tenkin ongelma, kun kyseessä on valiokunta, jolla on niin paljon valtaa muiden lajien ase-maan.

Mutta oli hyvä myös, että edustaja Sirén toi esille tätä äänestysjärjestystä ja teki ensin-näkin tämän esityksen heinäkuun verkkokalastuskiellosta, koska nythän meillä kaikilla on mahdollisuus äänestää tämän ympärivuotisen kiellon puolesta ja sitten, jos ei se mene läpi, tämän heinäkuun verkkokalastuskiellon puolesta. Ja kun kuuntelin täällä puheenvuoroja vasemmalta ihan sinne oikeimpaan laitaan, niin olin tosi iloinen, kun huomasin, että täällä ihan laajasti, paljon laajemmin kuin valiokunnassa, nyt olisi tukea sille, että edes tämä hei-näkuun kielto voitaisiin toteuttaa. Eli toivottavasti tämä näkyy sitten siinä huomiosessa ää-nestyksessä. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Leppä.

16.49 **Jari Leppä kesk:** Herra puhemies! Täytyy tietysti todeta, että kun täällä sanotaan, että nyt on mahdollisuus suojella norppaa, niin eihän se näin ole: meidän olemme suojelleet norppaa vuosikymmeniä, mikä on nimenomaan ollut meidän tarkoituksemmekin ja tah-tomme. Ja hyvä niin, se on erittäin tarpeellinen asia.

Toinen huomio: Saimaan alueella norpalla on matkailussa keskeinen rooli, sillä on erit-täin keskeinen rooli. Sitä käytetään markkinoinnissa, sitä käytetään siinä, että tuotetaan matkailijoille elämyksiä. Se on nimenomaan sitä tällä hetkellä. Sen vuoksi hyväksyttävyy-s niille toimenpiteille, joita siellä tehdään, on äärimmäisen tärkeää, jotta tämä kaikki voi jat-kua — ja myöskin se, että me pystymme valtavasta vesialueesta, minkä Saimaa muodos-taa, saamaan kotimaiseen ruokapöytään kalan, mitä me kaikki tarvitsemme, mitä me kaik-ki haluamme. Kaikki nämä pitää sovittaa yhteen. Tästä muodostuu se paikallinen hyväk-syttävyys ja se, että suojelun tahto ja tavoite aidosti toteutuvat — eikä niin, että me teemme täällä sitten joitakin sellaisia toimenpiteitä, että paikallisten suojeluinto taantuu. Sitähän meistä ei varmaan kukaan täällä halua. Siksi tuo valiokunnan kannanotto on erinomaisen hyvä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Myllykoski.

16.51 **Jari Myllykoski vas:** Arvoisa herra puhemies! Täytyy oikein nousta puhumaan, ja en minä tiedä, sanoisinko minä nyt kiitoksia puoluetoveri, kansanedustaja Mai Kivelälle siitä, että hän eduskunnassa julistaa, että edustaja Myllykoski ei ajattele eläinten parasta — minun mielestäni tahditonta ja kohtuutonta. [Mai Kivelän välihuuto]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja vielä on listalla edustaja Meri.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2022 vp

16.51 Leena Meri ps: Kiitos, arvoisa puhemies! Ennen kuin edustaja Leppä katoaa tuosta, niin haluaisin sanoa, että — ette ollut ehkä koko keskustelua mukana — kukaan ei epäillyt sitä, että koko eduskunta varmasti haluaa suojella norppaa, ja siitä on yhteinen tahtotila. Ehkä kyse on nyt näistä keinoista, siitä, miten tässä tulisi toimia.

Minusta tässä oli ihan hyviä puheenvuoroja, esimerkiksi edustaja Hyrköillä juuri tästä, että jos se olisi kokonaan vapaaehtoisuuden pohjalta tapahtunut, niin siellähän ei olisi pohjalla yhtään rajoitetta. Ja ehkä itse olen huolissani siitä, miksi se heinäkuu ei menestynyt valiokunnassa, jos kuitenkin merkittävin osa, oliko nyt 50 prosenttia, norppakuolemista tapahtuu juuri heinäkuussa. Ymmärtääkseni — edustaja Lepälle — täällä tuli esille se, että kaupallisessa tarkoituksessa käytetään muita kuin verkkoja pääasiallisesti, niin että siinä mielessä olisi ollut mahdollista ilman, että me vaarannamme kalastusta, tämä toteuttaa. Itse tietysti toivon, että tämä rajoitus tulisi heinäkuulle, koska eihän silloin olisi yhtään, jos siellä ei verkkokalastettaisi, verkkokalastusta elikkä se verkkokalastus ei toteutuisi silloin, kun paikalliset olisivat sen näin ottaneet.

Tietysti on hieno ajatus ja minusta se on erittäin tärkeätä, että paikallisesti tehdään aina yhteistoiminnassa, mutta kyllä sitten eduskuntalaitos on viime kädessä se, joka myös alueille säädöksiä laittaa. Teidänkin hallituksenne tällä hetkellä tekee lakeja, joista minä en aina ole niin kovin tyytyväinen. Esimerkiksi Keski-Uudellamaalla Hyvinkäällä asuessani en ole niin kauhean ilahtunut tästä teidän sote-uudistuksestanne. Minäkin olisin halunnut päättää sen paikallisesti — tämä nyt ehkäpä jopa pienenä kevennyksenä tähän — mutta täältä se tuli vaan.

Mutta kiitos hyvästä keskustelusta, ja te olette tehneet siellä kuitenkin joka tapauksessa hyvää työtä, ja toivon tietysti... [Puhujan mikrofoni sulkeutuu] — Kuka katkaisi puheen?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: En minä kyllä ainakaan tällä kertaa.

Elikkä toivon tietysti — jatkan tästä — että nämä paikalliset haluavat jatkaa tätä norpan suojelua, ja varmasti kaikki haluavat, koska ikkunasta on kiva katsoa sitten myös norppia, eli en epäile ollenkaan sitä puolta.

Mutta nyt päätän tämän puheenvuoron tähän ennen kuin joku keskeyttää minut — tiedän, että se ei ollut tahallista. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja nyt edustaja Kivelä.

16.54 Mai Kivelä vas: Arvoisa puhemies! Haluaisin korjata sen asian, että edellisessä puheenvuorossani en ottanut kantaa kenenkään yksittäisen ihmisen näkemyksiin — olenhan itsekkin valiokunnan varajäsen — vaan kommentoin yleisellä tasolla. Ja jos nyt jotain kommentoin, niin ehkä eniten tätä kokoomuksen toimenpidealoitetta ja sen hylkäämistä ja sitten toisaalta täällä salissa sen esittämistä, toisin kuin mitä kokoomuksen jäsenet valiokunnassa ovat kannattaneet. Mutta en missään nimessä kommentoinut kenenkään yksittäisen jäsenen mielipiteitä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja valiokunnan puheenjohtaja, edustaja Kalmari.

16.54 Anne Kalmari kesk: Kiitos kaikille hyvästä keskustelusta. Toistan vielä tähän loppuun sen, että kaikki me haluamme olla saimaannorpan asialla ja se eläin on meille rakas ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2022 vp

koetamme sen suojelua edelleen edistää. Tämä kansalaisaloite sai paljon aikaan, ja kiitän sen allekirjoittajia.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.